

Lekcja: **Enter**

MYŚLENIE ENTER. MYŚLENIE KRYTYCZNE W KLASIE I W INTERNECIE.

PREZENTUJE: IZABELA WYPPICH

O EKSPERTCE

Izabela Wyppich

Izabela Wyppich, nauczycielka historii, plastyki oraz historii sztuki w Liceum Ogólnokształcącym nr 1 w Rudzie Śląskiej. Tutorka, edukatorka, entuzjastka technologii oraz nowoczesnych metod nauczania w edukacji. Autorka licznych programów i scenariuszy edukacyjnych. Współorganizatorka Dyskusyjnego Klubu Filmowego „KaFe In-ni” w Rudzie Śląskiej, od lat zaangażowana w edukację artystyczną, filmową i regionalną. Członkini grupy SuperBelfrzy RP oraz społeczności Microsoft Innovative Educator Expert.

1

MYŚLENIE KRYTYCZNE?

2

SCHEMATY WIDZIALNEGO MYŚLENIA

3

MYŚLEĆ KRYTYCZNIE W SIECI

CZĘŚĆ 1

MYŚLENIE KRYTYCZNE?

**CO TO ZNACZY MYŚLEĆ
KRYTYCZNIE?**

MYŚLĘ KRYTYCZNIE KIEDY...

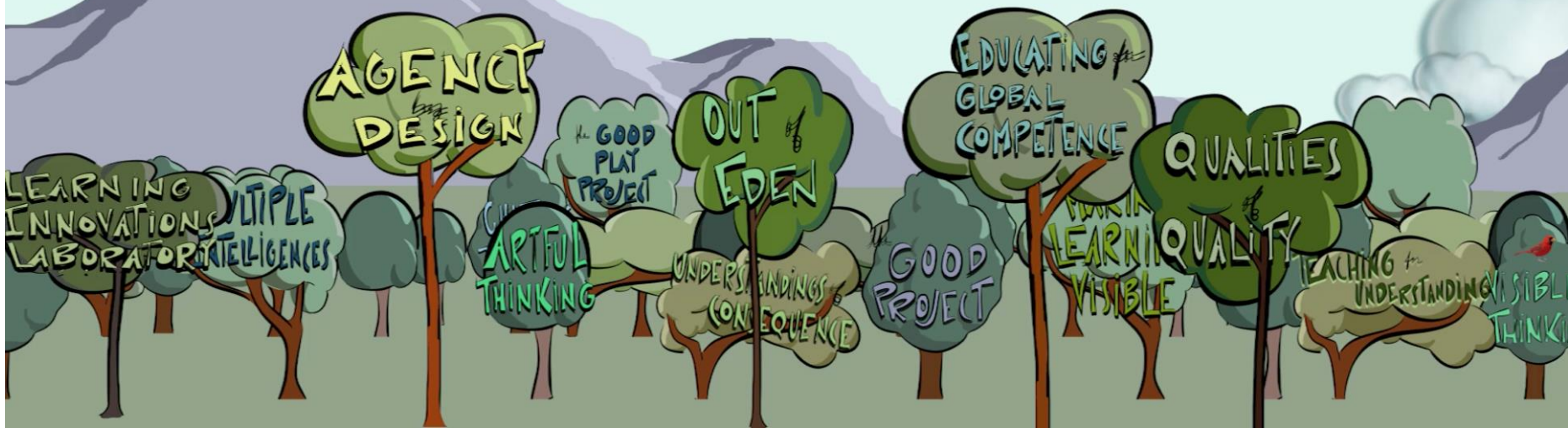
- SPRAWDZAM FAKTY
- PRZETWARZAM INFORMACJE
- ANALIZUJĘ SYTUACJĘ
- ODRÓŻNIAM FAKTY OD OPINII
- ROZPOZNAJE EMOCJE SWOJE I INNYCH
- UMIEM TWORZYĆ LOGICZNE POWIĄZANIA
- KWESTIONUJĘ OCZYWISTOŚCI I WŁASNE ZAŁOŻENIA
- MYŚLĘ O KONSEKWENCJACH

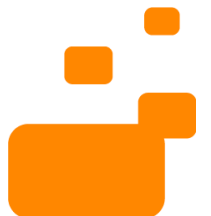
CZĘŚĆ 2
SCHEMATY WIDZIALNEGO
MYŚLENIA

PROJECT ZERO

HARWARDZKI PROJEKT ZERO

Skąd wiem, że moi
uczniowie się uczą?

Jakie metody uczenia się
będą najbardziej istotne
w ich życiu?

PROJECT ZERO

THINKING ROUTINES

**VISIBLE THINKING ROUTINE, CZYLI
SCHEMATY WIDZIALNEGO MYŚLENIA**

PRZYKŁADOWE SCHEMATY

Kilka schematów widzialnego myślenia
przetestowanych w szkole

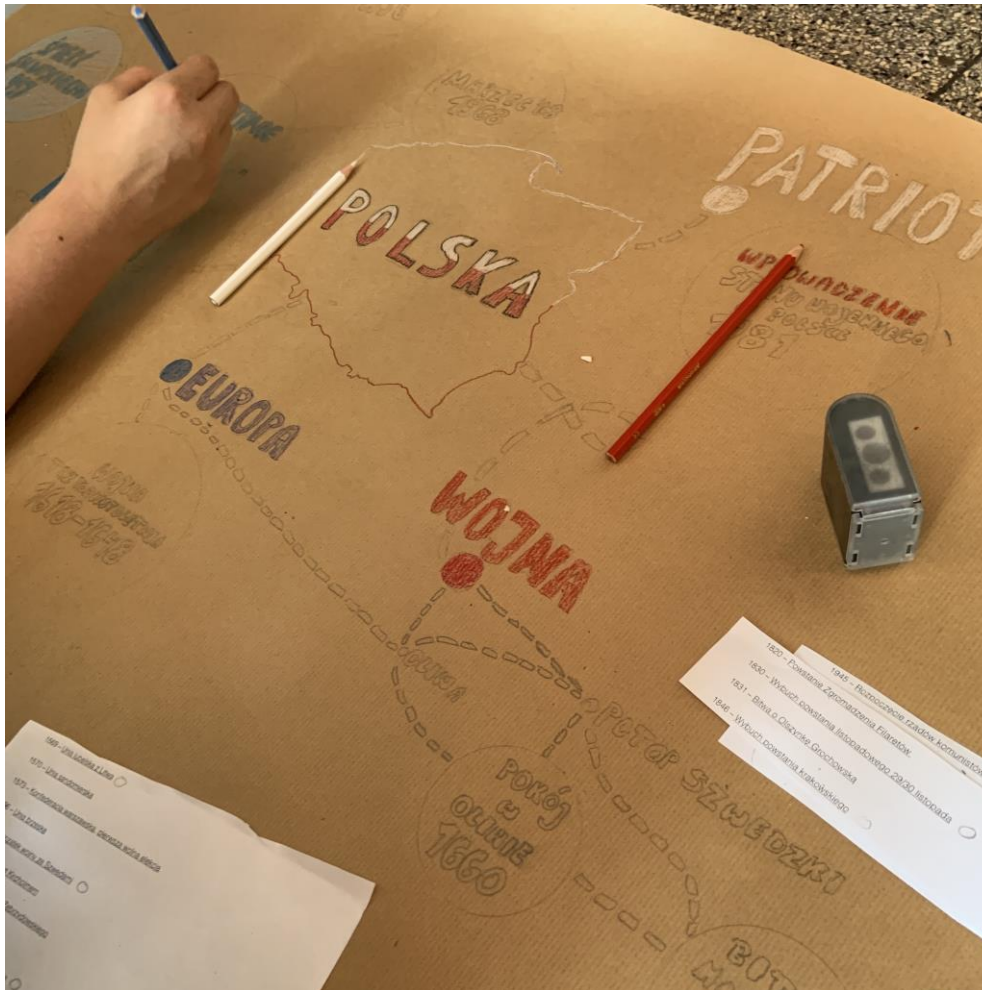
ZOBACZ, POMYŚL, ROZWAŻ

- Co widzisz?
- Co myślisz?
- Czego nie wiesz?
- Jakie masz pytania?

CONCEPT MAP

- Stwórz listę
- Uporządkuj w przestrzeni
- Znajdź połączenia
- Zbadaj, przepracuj
- Podziel się myśleniem

ZOOM IN

ZOOM OUT

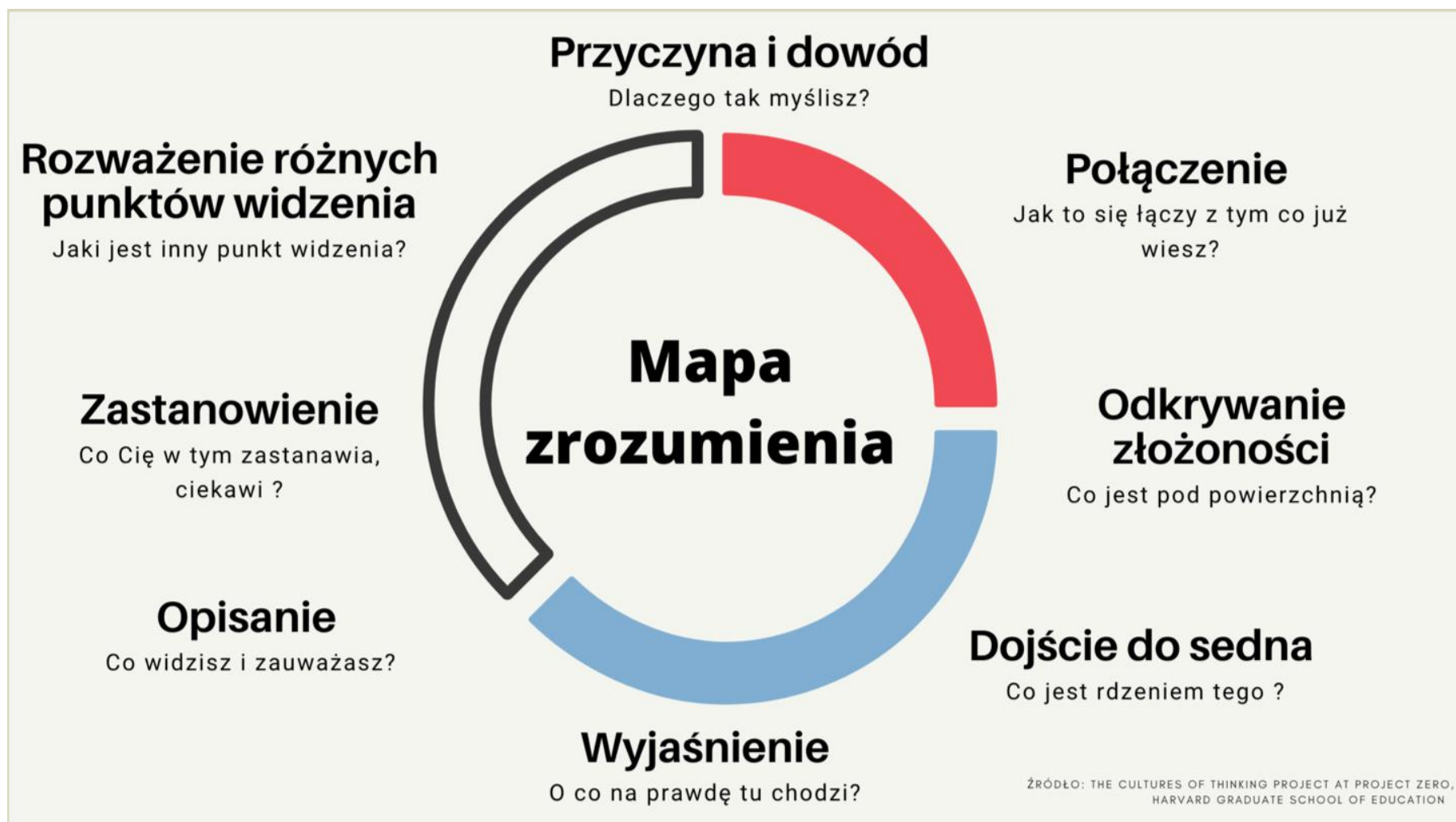
DLACZEGO TAK MYŚLISZ?

- Co z tego co widzisz sprawia, że myślisz w taki sposób?
- Co wiesz na ten temat, co sprawia, że myślisz w taki sposób?
- Co jeszcze sprawia, że tak sądzisz?

MAPA ZROZUMIENIA

KULTURA MYŚLENIA

- Świadomość, kim jesteśmy
- Możliwości
- Czas
- Język
- Środowisko
- Rutyny/schematy/narzędzia
- Interakcja
- Jasne oczekiwania

CZĘŚĆ 3
MYŚLEĆ KRYTYCZNIE
W SIECI

DLACZEGO MYŚLENIE
W SIECI JEST
TAK WAŻNE

ŚWIAT FAKE NEWSÓW

- Brak źródeł
- Brak autora/autorki
- Sensacyjny charakter
- Oddolne treści
- Powołujące się na realne miejsca, zdarzenia
- Figura „Innego”

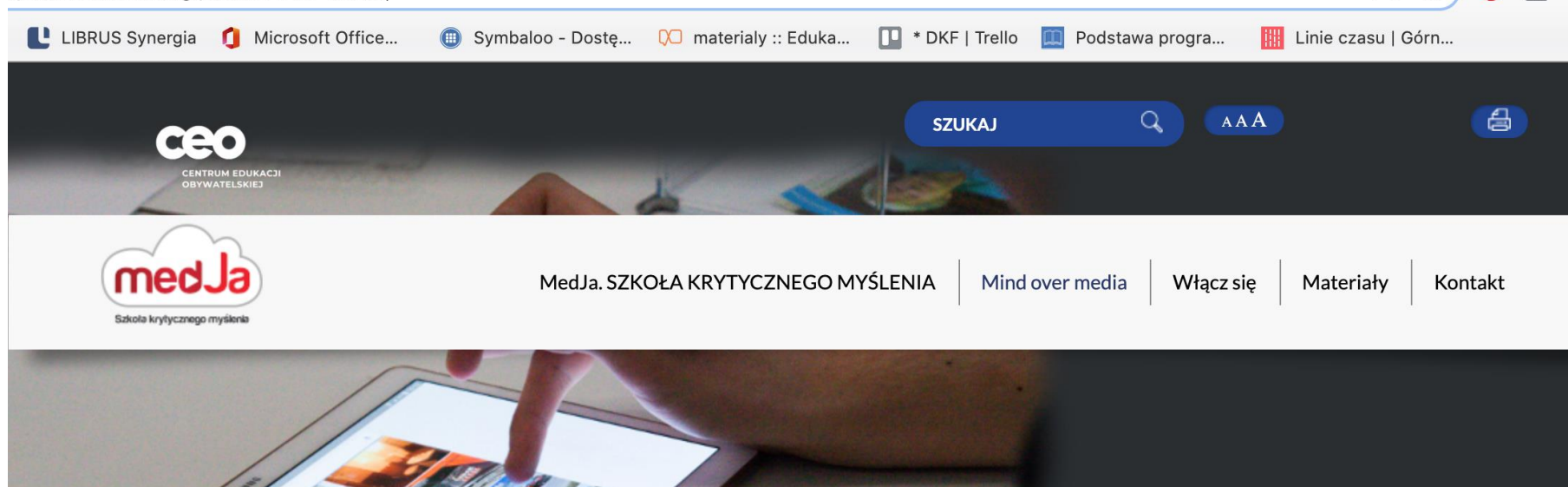

TU WARTO
ZAJRZEĆ

Gdzie szukać wsparcia w uczeniu
krytycznego myślenia w sieci?

MIND OVER MEDIA

tps://media.ceo.org.pl/mind-over-media|

CEO

— MIND OVER MEDIA

Czy czytając wiadomości w Internecie, zastanawiasz się kto i w jakim celu je tworzy? Czy umiesz rozpoznać techniki, które mają przyciągnąć i utrzymać Twoją uwagę? Czy zauważasz jakie wartości, style życia i punkty widzenia prezentuje? Wreszcie – czy zwracasz uwagę na to, czego nie ma w tak zaprojektowanym przekazie – co zostało przemilczane?

Media codziennie próbują wpłynąć na nasze postrzeganie świata i wybory za pomocą reklamy, public relations, rozrywki, a także komunikatów rządowych czy materiałów edukacyjnych. Propaganda jest stara jak świat, sięga jednak po nowe narzędzia. Program edukacyjny Mind Over Media powstał po to, by ułatwiać rozpoznawanie technik wpływu i manipulacji oraz uczyć krytycznego myślenia.

DEMAGOG

demagog.org.pl

etowy... LIBRUS Synergia Microsoft Office... Symbaloo - Dostę... materiały :: Eduka... * DKF | Trello Podstawa progra... Linie czasu | Górn...

DEMAGOG

Zgłoś do weryfikacji

Wpłać darowiznę

TEMATY

WYPOWIEDZI

FAKE NEWS

SPRAWDZANI

ANALIZY I RAPORTY

OBIETNICE

PODCASTY

O DEMAGOGU

FAKTY SĄ NAJWAŻNIEJSZE

INFO SKAN

EKSPERCKI NEWSLETTER O FACT-CHEKINGU,
DEZINFORMACJI I WALCE Z FAKE NEWSAMI

DEMAGOG

ARTYKUŁ

FAKE NEWS

09.11.2020 Fake news Koronawirus

**Skok zakażeń nie został
zaplanowany przez włączenie
prywatnych wyników**

Powielane w sieci informacje są
nieprawdziwe.

FAKE NEWS

06.11.2020 Fake news Koronawirus

Reverse Image Search

Find where images appear online. [How to use TinEye.](#)

 Upload

Paste or enter image URL

Add TinEye to Chrome

TINEYE (2)

Upload

Paste or enter image URL

34 results

Searched over 44.5 billion images in 1.1 seconds

Using TinEye is private. We do not save your search images. TinEye is free to use for non-commercial purposes. For business solutions, [learn about our technology](#).

Sort by oldest

Filter by domain/collection

< 1 of 4 >

www.local-socio.net

[2016/09/gothenburgawards.html](#) - First found on Oct 13, 2016

Filename: [bicycle-rental-444920_640.jpg](#) (640 x 480, 162.5 KB)

www.local-socio.net

[www.local-socio.net/](#) - First found on Oct 13, 2016

[index.php](#) - First found on Oct 13, 2016

[view all 6 matches](#)

Filename: [bicycle-rental-444920_640-332x249.jpg](#) (332 x 249, 42.3 KB)

pixabay.com

[cs/photos/městská radnice/](#) - First found on Oct 22, 2016

Filename: [bicycle-rental-444920_180.jpg](#) (240 x 180, 22.6 KB)

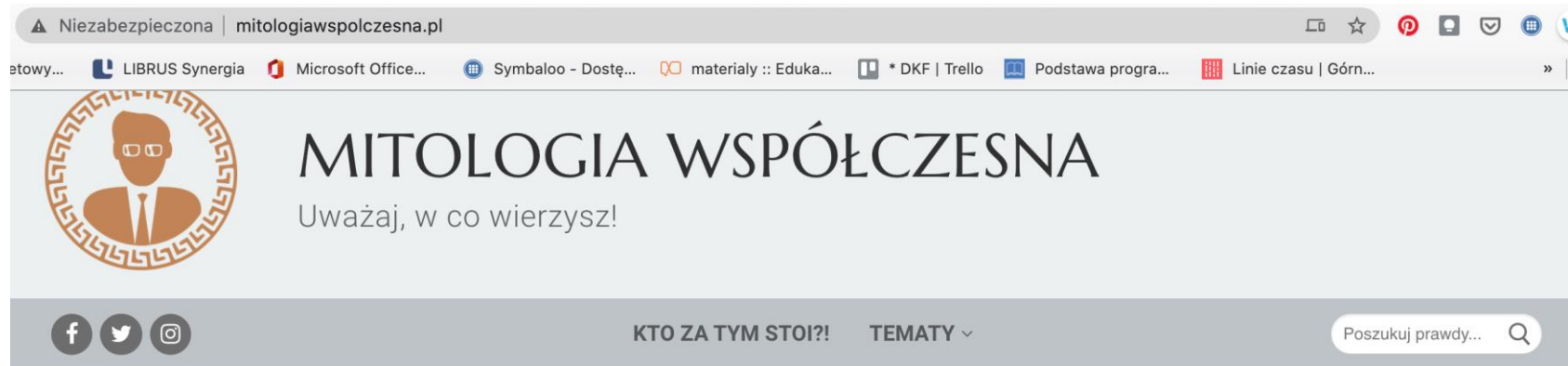

699pic.com

[sousuo-192024-0-1.html](#) - First found on Apr 8, 2017

Filename: [1345.jpg_wh300.jpg](#) (400 x 300, 116.2 KB)

MITOLOGIA WSPÓŁCZESNA

ANDRZEJ DUDA GWIŹDZE NA ANTYSZCZEPIONKOWCÓW

„Absolutnie nie jestem zwolennikiem jakichkolwiek szczepień obowiązkowych” – powiedział w trakcie wczorajszej debaty z samym sobą prezydent Andrzej Duda....

RASIZM 2.0. JAK POBIĆ CZARNEGO I CZUĆ SIĘ Z TYM ŚWIETNIE

Na początek przeczytajcie tego tweeta (z przedwczoraj) i rzućcie okiem na to wideo: Samica i samiec. Współpraca i podział...

JEST RYZYKO, MUSI BYĆ WYBÓR. BRZMI DOBRZE, ALE TO NIEPRAWDA

Wczoraj, na fali goryczy po antyszczepionkowych wątkach w debacie prezydenckiej, wrzuciłem na FB zdjęcie skóry osoby cierpiącej na ospę...

LIST WÓJTA TUSZOWA W SPRAWIE LGBT

A więc sprawdziło się. Mamy w Polsce pierwszą „strefę szariatu”, gdzie obowiązuje „prawo Boże”, a nie to stanowione przez...

BLOG O STATYSTYKACH W MEDIACH

Niezabezpieczona | biecek.pl/Eseje/indexPomyłka.html

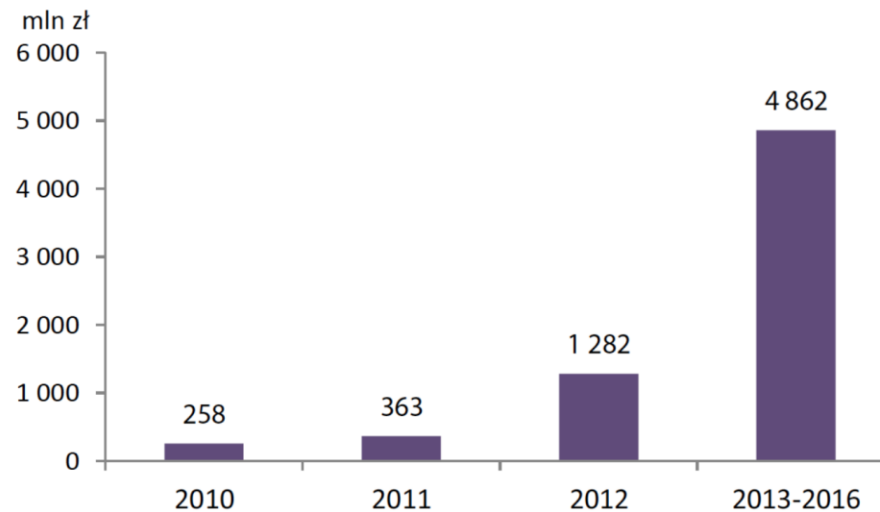
LIBRUS Synergia Microsoft Office... Symbaloo - Dostę... materiały :: Eduka... *DKF | Trello Podstawa progra... Linie czasu | Górn...

Odkrywać! Ujawniać! Objaśniać!

Zbiór esejów o sztuce prezentowania danych

[Perełki z historii](#) [Percepcja obrazu](#) [Percepcja kolorów](#) [Percepcja danych](#) [Od kuchni](#) [Info-pomyłka](#) [Droga](#) [Gramatyka](#)

[O Esejach](#) [O Autorze](#) [Do koszyka](#)

Info-pomyłka

CIEKAWY INFOGRAFIKI

NIE TYLKO FAKE NEWSY

10 RODZAJÓW INFORMACJI WPROWADZAJĄCYCH W BŁĄD

Propaganda 	<ul style="list-style-type: none"> używają jej rządy, korporacje i organizacje non-profit do wpływania na postawy, wartości i wiedzę odwołuje się do emocji może być pozytywna lub szkodliwa 	Treści stronnicze 	<ul style="list-style-type: none"> związane z jakąś ideologią, zawierają interpretacje faktów, ale często podają się za bezstronne skupiają się na faktach zgadzających się z ideologiczną narracją, pomijają inne emocjonalny, pełen pasji język 	WPLYW neutralny słaby średni silny MOTYWACJA Pieniądże Polityka/Władza Humor/Zabawa Pasja (Dez)informacja
Clickbait 	<ul style="list-style-type: none"> przykuwające wzrok, sensacyjne nagłówki, zaprojektowane tak, by zainteresować często wprowadzają w błąd, treść nie ma związku z tytułem napędzają zyski z reklam 	Teoria spiskowa 	<ul style="list-style-type: none"> ma prosto wyjaśniać skomplikowane zagadnienia, jest odpowiedzią na strach lub niepewność pozostaje nie do obalenia, ponieważ dowody obalające teorię spiskową uznawane są za jej potwierdzenie odrzuca ekspertów i autorytety 	
Treści sponsorowane 	<ul style="list-style-type: none"> reklama, która wygląda jak artykuł ponieważ treść nie jest wyraźnie oznakowana jako reklama, może być trudno ją rozpoznać stanowi potencjalny konflikt interesów dla organizacji zajmujących się prawdziwymi wiadomościami 	Pseudonauka 	<ul style="list-style-type: none"> na przykład „greenwashing”, cudowne leki, ruch antyszczepionkowy i zaprzeczenie globalnemu ociepleniu przeinacza prawdziwe badania naukowe, by dowiesić przesadnych lub nieprawdziwych tez często zaprzecza ekspertom 	
Satyra i mistyfikacja 	<ul style="list-style-type: none"> komentarz społeczny albo humor duże różnice w jakości, zamierzone znaczenie nie jest zawsze jasne może wprowadzić w zakłopotanie osoby, które uznają treść za prawdziwą 	Wprowadzanie w błąd 	<ul style="list-style-type: none"> miesza fakty, treści częściowo fałszywe i fałsz jej celem może być informowanie, a (autorka) nie zdaje sobie sprawy, że treść jest fałszywa przypisywanie nieprawdy, słabrykowane treści i mylące nagłówki 	
Błąd 	<ul style="list-style-type: none"> nawet poważne organizacje medialne czasem popełniają błędy błędy mogą zaszkodzić marce, obrazić osoby i prowadzić do procesów sądowych renomowane organizacje publikują przeprosiny 	Falsz 	<ul style="list-style-type: none"> całkowicie sfabrykowane treści, rozprzestrzeniania celowo, aby wprowadzać w błąd partyzanckie techniki marketingowe, boty, komentarze i podrabiane marki motywowane wpływami z reklam, zyskiem politycznym lub jednym i drugim 	

SPRAWDŹ CZY TO NIE...

Fałszywe przypisanie	Autentyczne zdjęcia, filmy lub cytaty są przypisywane niewłaściwym miejscom lub osobom	Wprowadzanie w błąd	Treść, która nie dotyczy tego, co sugerował tytuł lub podpis
Falszerstwo	Strony lub konta na Twitterze, które podszywały się pod znaną firmę lub osobę	Sfabrykowane treści	Treści takie jak statystyki, wykresy, zdjęcia i filmy, które zostały zmodyfikowane lub spreparowane

eavi
MEDIA LITERACY
for CITIZENSHIP

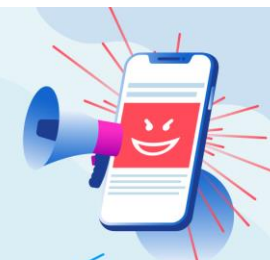
www.eavi.eu

CEO
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

N.B. The impact and motivation assignments are not definitive and should just be used as a guide for discussion

Jak bronić się przed

FAŁSZYWYMI INFORMACJAMI w sieci?

CO WEZMĘ DLA SIEBIE ?

Jak mogę uczyć myślenia krytycznego
w trakcie zdalnego nauczania
i po powrocie do szkoły?

ZMIENŃ PERSPEKTYWĘ

Lekcja:Enter

Izabela Wyppich

wyppich@gmail.com

<https://www.facebook.com/Wyppich/>

<https://edukacyjneinspiracje.blogspot.com/>

Lekcja:Enter

DZIĘKUJEMY!

WWW.LEKCJAENTER.PL

INSTYTUT SPRAW
PUBLICZNYCH

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

